

CYBER SECURITY IN CROSS-BORDER COOPERATION

BOOK OF CONFERENCE ABSTRACTS

International academic and practical conference

Berehove, 15–16 October 2024

КІБЕРБЕЗПЕКА
В ТРАНСКОРДОННОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ

Міжнародна науково-практична конференція
Берегове, 15–16 жовтня 2024 року

Збірник тез доповідей

CYBER SECURITY
IN CROSS-BORDER COOPERATION

International academic and practical conference
Berehove, 15–16 October 2024

Book of Conference Abstracts

KIBERBIZTONSÁG
A HATÁROKON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN

Nemzetközi tudományos és szakmai konferencia
Beregszász, 2024. október 15–16.

Absztraktkötet

**Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Ужгородський національний університет**

КІБЕРБЕЗПЕКА В ТРАНСКОРДОННОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ

Міжнародна науково-практична конференція
Берегове, 15–16 жовтня 2024 року

Збірник тез доповідей

ЗУІ ім. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ II
Берегове
2024

УДК 659.2.012.8:004.056(063)

К 38

Збірник містить тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Кібербезпека в транскордонному співробітництві», яка відбулася 15–16 жовтня 2024 року в місті Берегове. Матеріали конференції охоплюють широке коло питань, пов'язаних із забезпеченням кібербезпеки в умовах посиленої глобальної взаємодії. Зокрема, тези доповідей конференції досліджують сучасні кіберзагрози, інтеграцію штучного інтелекту в системи безпеки, трансформації методів кіберзахисту та обмін закордонним досвідом. Учасниками конференції були обговорені підходи до вирішення актуальних питань інформаційної безпеки на міжнародному рівні та надання практичних знань студентам, фахівцям і дослідникам. Організатори конференції: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II та Ужгородський національний університет. Співорганізатори: Національний авіаційний університет, ІТ Степ Університет, Пряшівський університет у Пряшеві та Північний університетський центр у Бая-Маре Технічного університету Клуж-Напока.

Рекомендовано до видання у друкованій та електронній формі (PDF)
рішенням Вченої ради Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II
(протокол №10 від «21» листопада 2024 року)

Підготовлено до видання кафедрами історії та суспільних дисциплін, обліку і аудиту, математики та інформатики Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II і кафедрами програмного забезпечення систем, міжнародних студій та суспільних комунікацій Ужгородського національного університету спільно з Видавничим відділом ЗУІ ім. Ф. Ракоці II

За редакцією:

*Степан Черничко, Маріанна Марусинець, Єлизавета Молнар Д,
Ганна Мелеганіч та Оксана Мулеса*

Технічне редагування: *Адам Доровці, Олександр Добош та Ігор Лях*

Коректура: *авторська*

Дизайн обкладинки: *Вівієн Товт*

УДК: *Бібліотека ім. Опаціої Черє Яноша при ЗУІ ім. Ф.Ракоці II*

Відповідальний за випуск:

Олександр Добош (начальник Видавничого відділу ЗУІ ім. Ф.Ракоці II)

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій покладається на авторів тез доповідей.

Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакторів.

Публікації науково-педагогічних працівників і студентів Ужгородського національного університету виконано в рамках держбюджетної теми ДБ-921М «Захист інформаційної безпеки при управлінні проєктами міжнародного співробітництва на засадах гарантування національної безпеки України» за підтримки Міністерства освіти і науки України.

Проведення конференції та друк видання здійснено
за підтримки уряду Угорщини.

Видавництво: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II (адреса: пл. Кошута 6, м. Берегове, 90202. Електронна пошта: foiskola@kmf.uz.ua; kiado@kmf.uz.ua)

Друк: ТОВ «РІК-У» (адреса: вул. Карпатської України 36, м. Ужгород, 88006. Електронна пошта: print@rik.com.ua)

ISBN 978-617-8143-27-5 (м'яка обкладинка)

ISBN 978-617-8143-28-2 (PDF)

© Автори, 2024

© Редактори, 2024

© Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, 2024

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College
of Higher Education
Uzhhorod National University**

CYBER SECURITY IN CROSS-BORDER COOPERATION

International academic and practical conference
Berehove, 15–16 October 2024

Book of Conference Abstracts

Transcarpathian Hungarian College
Berehove
2024

UDC 659.2.012.8:004.056(063)

C 89

The book contains abstracts of presentations at the international academic and practical conference “Cybersecurity in Cross-Border Cooperation”, which took place on 15-16 October 2024 in Berehove. The conference materials cover a wide range of issues related to cybersecurity in the context of enhanced global interaction. In particular, the conference abstracts explore modern cyber threats, integration of artificial intelligence into security systems, transformation of cyber defence methods and exchange of foreign experience. The conference participants discussed approaches to addressing topical issues of information security at the international level and providing practical knowledge to students, professionals and researchers. Organisers of the conference: Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education and Uzhhorod National University. Co-organisers: National Aviation University, IT Step University, University of Presov and Northern University Center of Baia Mare at Technical University of Cluj-Napoca.

Recommended for publication in printed and electronic form (PDF file format)
by the Academic Council of Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education
(record No.10 of November 21, 2024)

This volume of conference materials has been prepared by the Department of History and Social Sciences, the Department of Accounting and Auditing, the Department of Mathematics and Informatics at the Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, and the Department of Systems Software, the Department of International Studies and Public Communications at the Uzhhorod National University, and the Division of Publishing at the Transcarpathian Hungarian College.

Edited by:

*Stepan Chernychko, Marianna Marusynets, Yelyzaveta Molnar D.,
Hanna Melehanych and Oksana Mulesa*

Technical editing: *Adam Dorovtsi, Sándor Dobos and Ihor Liakh*

Proof-reading: *the authors*

Cover design: *Vivien Tóth*

Universal Decimal Classification (UDC): *Apáczai Csere János Library of Ferenc Rakoczi II
Transcarpathian Hungarian College of Higher Education*

Responsible for publishing:

Sándor Dobos (head of the Division of Publishing of Ferenc Rakoczi II
Transcarpathian Hungarian College of Higher Education)

Responsibility for the content and accuracy of publications rests with the authors of the conference abstracts. The views of the authors of publications may not coincide with the views of the editors.

Publications of research and teaching staff and students at the Uzhhorod National University were implemented within the framework of the state budget theme DB-921M “Information Security Protection in the Management of International Cooperation Projects on the Basis of Ensuring the National Security of Ukraine” with the support of the Ministry of Education and Science of Ukraine.

The conference and the publication of the conference abstracts
sponsored by the government of Hungary.

Publishing: Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education (Address: Kossuth square 6, 90202 Berehove, Ukraine. E-mail: foiskola@kmf.uz.ua; kiado@kmf.uz.ua)

Printing: “RIK-U” LLC (Address: Carpathian Ukraine Street 36, 88006 Uzhhorod, Ukraine. E-mail: print@rik.com.ua)

ISBN 978-617-8143-27-5 (paperback)

© Authors, 2024

ISBN 978-617-8143-28-2 (PDF)

© Editors, 2024

© Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, 2024

**Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Ungvári Nemzeti Egyetem**

KIBERBIZTONSÁG A HATÁROKON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN

Nemzetközi tudományos és szakmai konferencia
Beregszász, 2024. október 15–16.

Absztraktkötet

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Beregszász
2024

A kiadvány 2024. október 15–16-án, Beregszászban *Kiberbiztonság a határokon átnyúló együttműködésben* címmel megrendezett nemzetközi tudományos és szakmai konferencián elhangzott előadások absztraktjait tartalmazza. Az előadások szerkesztett anyagai olyan kibervédelmi kérdéseket vizsgálnak a fokozódó globális együttműködés körülményeivel összefüggésben, mint a modern kibertámadások, a mesterséges intelligencia integrálása a biztonsági rendszerekbe, a kiberbiztonsági módszerek átalakulása és a nemzetközi kibervédelmi tapasztalatcsere. A konferencia résztvevői továbbá megvitatták az információbiztonság aktuális kérdéseinek lehetséges megoldásait nemzetközi szinten, valamint a tudás, ismeretanyag hallgatóknak, szakembereknek és kutatóknak történő átadásának módjait. A konferencia szervezői: a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és az Ungvári Nemzeti Egyetem. Társszervezők: Nemzeti Repülőmérnöki Egyetem, IT-STEP University, Eperjesi Egyetem, a Kolozsvári Műszaki Egyetem Nagybányai Északi Egyetemi Központja.

Nyomtatott és elektronikus formában (PDF-fájlformátumban) történő kiadásra javasolta
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa
(2024. november 21., 10. számú jegyzőkönyv).

Kiadásra előkészítette a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Történelem- és Társadalomtudományi Tanszéke, Számvitel és Auditálás Tanszéke, Matematika és Informatika Tanszéke, Kiadói Részlege, valamint az Ungvári Nemzeti Egyetem Szoftverrendszerek Tanszéke, Nemzetközi Tanulmányok és Közszolgálati Kommunikáció Tanszéke együttműködve a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Kiadói Részlegével.

Szerkesztette:

*Csernicskó István, Maruszinec Marianna, Molnár D. Erzsébet,
Melehánics Anna és Mulesza Okszana*

Műszaki szerkesztés: *Daróci Ádám, Dobos Sándor és Ljáh Ihor*

Korrektúra: *a szerzők*

Borítóterv: *Tóth Vivien*

ETO-besorolás: *a II. RF KMF Apáczai Csere János Könyvtára*

A kiadásért felel:

Dobos Sándor (a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Kiadói Részlegének vezetője)

A monográfia tartalmáért és hitelességéért a szerzők viselik a felelősséget.

A szerzők álláspontja nem feltétlenül tükrözi a szerkesztők véleményét.

Az Ungvári Nemzeti Egyetem kutatói és oktatói munkatársainak és hallgatóinak publikációi Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának támogatásával, a DB-921M „Az információbiztonság védelme a nemzetközi együttműködési projektek irányításában Ukrajna nemzetbiztonságának biztosítása alapján” című állami költségvetési projekt teljesítésének részeként készültek.

A konferenciát és a kiadvány megjelentetését
Magyarország Kormánya támogatta.

Kiadó: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (cím: 90 202, Beregszász, Kossuth tér 6. E-mail: foiskola@kmf.uz.ua; kiado@kmf.uz.ua)

Nyomdai munkálatok: „RIK-U” Kft. (cím: 88 006 Ungvár, Kárpáti Ukrajna u. 36. E-mail: print@rik.com.ua)

ISBN 978-617-8143-27-5 (puhatáblás)

ISBN 978-617-8143-28-2 (PDF)

© A szerzők, 2024

© A szerkesztők, 2024

© II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, 2024

ЗМІСТ / CONTENT / TARTALOM

КІБЕРБЕЗПЕКА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ КІБЕРСТІЙКОСТІ CYBER SECURITY IN THE FIELD OF CYBER RESILIENCE CULTURE KIBERBIZTONSÁG A KIBERREZILIENCIA TERÜLETÉN.....	13
Віталій АНДРЕЙКО, Леонід ДЕРБАК: ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ США У СФЕРІ КІБЕРБЕЗПЕКИ	14
Інна ЧЕРВІНСЬКА: КІБЕРБУЛІНГ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: МЕХАНІЗМИ РЕАГУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ.....	16
Олександр БАТЮКОВ, Світлана ЛУЦЕНКО: ПСИХОЛОГО-ПРАВОВІ НАСЛІДКИ КІБЕРБУЛІНГУ: ВПЛИВ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ	19
Свєгенія ГАЙОВИЧ: KEYC-СТАДІ: БЕЗПЕКА МЕСЕНДЖЕРІВ В ОСВІТІ.....	21
Роман КЕЛЕМЕН: КІБЕРБЕЗПЕКА , СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРАВОЗНАВСТВА У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В КОЛЕДЖІ	23
Андріана КЕЛЕМЕН: ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ: ОЧІКУВАНІ ПЕРСПЕКТИВИ ВІД ВПРОВАДЖЕННЯ	25
Світлана РОМАНЮК: КІБЕРБЕЗПЕКА ДЛЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	27
Марія ОЛІЯР: ПРОБЛЕМА КІБЕРБЕЗПЕКИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ЗВО.....	28
Mykola PROTSSENKO: CYBERSECURITY: DEFENDING NETWORKS FROM EVOLVING THREATS.....	29
Ігор ТОДОРОВ: КІБЕРБЕЗПЕКА В НОВІТНІХ БЕЗПЕКОВИХ УГОДАХ УКРАЇНИ.....	30
СУЧАСНІ ПРАКТИКИ У СФЕРІ КІБЕРБЕЗПЕКИ MODERN PRACTICES IN THE FIELD OF CYBER SECURITY MODERN GYAKORLATOK A KIBERBIZTONSÁG TERÜLETÉN.....	31
Anastasiya YEVTUSHENKO, Larysa TEREMINKO: CYBERSECURITY IN THE CONTEXT OF CYBER RESILIENCE: UKRAINIAN EXPERIENCE	32
Валентина БІЛАН: КІБЕРЗАГРОЗИ ТА ЇХ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ МІЖНАРОДНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	33
Марія МЕНДЖУЛ, Оксана МУЛЕСА: ПРОБЛЕМИ ГАРАНТУВАННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ У ПРОЦЕСІ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	35
Валерія ЧОБАЛЬ, Ігор ЛЯХ: РОЛЬ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ.....	37
Марта ШЕЛЕМБА: ІНТЕГРАЦІЯ СУЧАСНИХ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС: ДОСВІД ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»	39
Kira SHVED, Natalia BILOUS: MODELS AND TOOLS FOR EFFECTIVE RESPONSE TO CYBER INCIDENTS IN THE CONTEXT OF CERT: CHALLENGES AND PROSPECTS	41
Natalia TODOROVA: INTEGRATING CYBERSECURITY AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTO TERTIARY EDUCATION PEDAGOGY	42

Ольга ГРИЩУК, Олександр КОРЧЕНКО: ВЕРИФІКАЦІЯ МАТЕМАТИЧНОЇ МОДЕЛІ СИМТЕРИЧНОЇ КРИПТОГРАФІЧНОЇ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ МОВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ОСНОВІ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ	43
Юрій МАТЕЛЕШКО: ЦИФРОВА ДИПЛОМАТІЯ: ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ.....	44
Ганна МЕЛЕГАНІЧ, Каріна ТОВТИН: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КІБЕРДИПЛОМАТІЇ УКРАЇНИ	45
Оксана РЕЗВАН, Лідія ТКАЧЕНКО: ПСИХОЛОГІЯ БЕЗПЕЧНОГО ПРОСТОРУ МЕШКАНЦІВ ПРИКОРДОННОГО ВОЄННОГО ХАРКОВА	46
Лариса ТЕРЕМІНКО, Анастасія ЯРОШ, Анастасія ЄВТУШЕНКО: СУЧАСНІ ПРАКТИКИ У СФЕРІ КІБЕРБЕЗПЕКИ	48
Михайло ШЕЛЕМБА: ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ У СФЕРІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	49
Diana BOBCHYNETS, Mariia IVANOVA, Ann DYSHLEVA: THE IMPACT OF CROSS-BORDER CYBERCRIME ON GLOBAL SECURITY	50
Illia YEVPACK, Natalia BILOUS: CYBER THREATS IN CROSS-BORDER FINANCIAL TRANSACTIONS.....	52
Victoria KARPENKO, Evgenia LICHENKO, Ann DYSHLEVA: INTERNATIONAL RESPONSE MECHANISMS TO CROSS-BORDER CYBER INCIDENTS	53
Olena KOVALCHUK, Maria MOGYLEVETS, Ann DYSHLEVA: CROSS-BORDER COOPERATION IN CYBERSPACE: THE KEY TO SHAPING GLOBAL SECURITY STANDARDS.....	55
ОСОБЛИВОСТІ ВИМОГ ДО КІБЕРЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ, ЕКОНОМІКИ ТА ІНШИХ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ REQUIREMENTS FOR CYBER PROTECTION OF INFORMATION COMMUNICATION, ECONOMY AND OTHER SPHERES OF HUMAN ACTIVITY INFORMÁCIÓS KOMMUNIKÁCIÓ, A GAZDASÁG ÉS AZ EMBERI TEVÉKENYSÉG EGYÉB TERÜLETEINEK KIBERBIZTONSÁGÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK	57
HIRES-LÁSZLÓ Kornélia, NAGY Mariann Zsuzsanna: A PISA-TESZTEK PÉNZÜGYI MŰVELTSÉG KUTATÁSA ÉS A KIBERBIZTONSÁG.....	58
LOSZKORIH Gabriella, BÁTORI Vivien: A KÉSZPÉNZ NÉLKÜLI ELSZÁMOLÁSOK DIGITALIZÁLÁSA: A DIGITÁLIS KORSZAK ÚJ KIHÍVÁSAI.....	63
Габрієлла ЛОСКОРИХ, Оксана ПЕРЧІ: КІБЕРБЕЗПЕКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ДЛЯ УСПІШНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ІНІЦІАТИВ BEPS	65
Анастасія ОМЕЛЬЧЕНКО: РОЛЬ HR У ФОРМУВАННІ КОРПОРАТИВНОЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ: УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ, ПОВ'ЯЗАНИМИ З ЛЮДСЬКИМ ФАКТОРОМ	67
Ростислав РОМАНЮК, Василь МОРОХОВИЧ: ОСОБЛИВОСТІ БЕЗПЕКИ ТА КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ ДАНИХ У МОБІЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ ДОДАТКАХ.....	68
Victoriia KURDULIAN, Evheniy KUCHERIAVY, Nataliia DENISENKO: INFORMATION SECURITY OF MODERN BUSINESS ORGANIZATIONS	70
Олена КОБУС, Степан БОНДАРЕНКО: КІБЕРЗАГРОЗИ ДЛЯ ВЕЛИКИХ ДАНИХ (BIG DATA): СТРАТЕГІЇ ЗАХИСТУ І БЕЗПЕКИ	72
Андрій МАЛЬЦЕВ, Л. ДАНЬКО -ТОВТИН: ТЕХНОЛОГІЯ «ZERO TRUST».....	73

КІБЕРБЕЗПЕКА: ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД	
CYBER SECURITY: FOREIGN EXPERIENCE	
KIBERBIZTONSÁG: KÜLFÖLDI TAPASZTALATOK.....	75
DARÓCI Ádám, SZÁNTÓ Kevin: KIBERBIZTONSÁGI STRATÉGIÁK AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN	76
MOLNÁR Ferenc, KERÉKES Ariána: GÖRÖGORSZÁG KIBERBIZTONSÁGA.....	78
Наталія ВАРОДІ, Сільвестер ІЖАК: СТАН КІБЕРБЕЗПЕКИ У СВІТІ НА БАЗІ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПАНІЇ FLASHPOINT	82
Каріна ВАШКЕБА, Маріанна МАРУСИНЕЦЬ: КІБЕРБЕЗПЕКА: ДОСВІД ФРАНЦІЇ	84
Летісія СВЕДКУ, Маріанна МАРУСИНЕЦЬ: КІБЕРБЕЗПЕКА: ДОСВІД ОАЕ.....	91
Маріанна МАРУСИНЕЦЬ: ЗАХИСТ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ВІД КІБЕРАТАК: ДОСВІД ІРЛАНДІЇ.....	98
MOLNÁR D. Erzsébet, ZSUKOVSZKY Ágnes: DIGITÁLIS HATÁROK: DÉL-KOREA ÉS MAGYARORSZÁG KIBERBIZTONSÁGI STRATÉGIÁINAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA	102
CSATÁRY György, VASS Jázmin: KIBERBIZTONSÁGI STRATÉGIÁK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN	105
DARCSI Karolina, HUBER Alex: KIBERBIZTONSÁG NÉMETORSZÁGBAN.....	108
CSATÁRY György, SZENYKÓ Volodimir: KIBERBIZTONSÁG AZ EURÓPAI UNIÓ ÉLETÉBEN	111
Yelyzaveta MOLNAR D. Orsolya MÁTÉ: CANADA'S CYBERSECURITY.....	115
Світлана КАЛАУР, Микола НАГОЛЮК: МОЖЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ОХОРОНИ ЗОВНІШНІХ КОРДОНІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	120
Lubov PANTELLEIEVA, Natalia BILOUS: CYBERSECURITY: A GLOBAL PRIORITY	122
РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	
THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN INFORMATION SECURITY	
A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA SZEREPE AZ INFORMÁCIÓBIZTONSÁG	
TERÜLETÉN.....	123
JAKAB Enikő, PAPP Gabriella: MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ALAPÚ OKTATÁSI ESZKÖZÖK BIZTONSÁGA: KIHÍVÁSOK ÉS MEGOLDÁSOK.....	124
TEMETŐ Ádám, SZTOJKA Miroszláv: HOGYAN FORMÁLJA A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA AZ INFORMÁCIÓBIZTONSÁG JÖVŐJÉT?	126
BOROS József, KUCSINKA Katalin: A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ÉS A FŐISKOLÁS HALLGATÓK MATEMATIKAI KOMPETENCIATESZTEK EREDMÉNYEINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA	130
Юрій БІРКОВИЧ, Василь КУТ: ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ АНТИВІРУСНОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	131
Maryna VASYLYK: PECULIARITIES OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN CYBERSECURITY.....	133
Олександр ГУМЕННИЙ: КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ІНТЕГРАЦІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СИСТЕМУ КІБЕРЗАХИСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ЦИФРОВОЇ ПЛАТФОРМИ	134

Олена ГУРСЬКА, Антон ЛУЧИЦЬКИЙ: ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КІБЕРБЕЗПЕКИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	135
Олександр ДУБІВ: РЕАЛІЗАЦІЯ БАЗОВОЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ У ГЕНОМНИХ ВЕБ- ДОДАТКАХ: ШИФРУВАННЯ, БЕЗПЕКА ДАНИХ ТА ЗАХИСТ ВІД ВТРУЧАННЯ НА ПРИКЛАДІ ІСНУЮЧОГО ВЕБ-ПРОЄКТУ	136
Антон ДІВИНЕЦЬ, Наталія ШУМИЛО: ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ІНСТРУМЕНТ КІБЕРЗАХИСТУ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	139
Юрій КІШ, Ігор ЛЯХ: РИЗИКИ СУЧАСНИХ КІБЕРЗАГРОЗ ДЛЯ МОБІЛЬНИХ ЗАСТОСУНКІВ	142
Деніел КЕЛАРЬ, Василь ВАКУЛЬЧАК: ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СФЕРІ ПРОМИСЛОВОЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ	144
Кирил КОТУН: ПОЛІТИКА БЕЗПЕЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УНІВЕРСИТЕТАХ СКАНДИНАВСЬКИХ КРАЇН	146
Володимир ОРЕЛ, Василь МОРОХОВИЧ: ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ЛЮДСЬКИМ ПОМИЛКАМ У СИСТЕМАХ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ	148
Антон СМОЛЕН, Михайло КЛЯП: ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ АНАЛІЗУ КРИПТОГРАФІЧНИХ ПРОТОКОЛІВ ТА ВИЯВЛЕННЯ ЇХ СЛАБКІХ МІСЦЬ	150
Артемій ЦІПІНЬО, Юліан МЕРЕНИЧ: ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В БОРОТБІ З ЗАГРОЗАМИ	152
Олена ПЕТРУШЕВИЧ, Еніке ЯКОБ: ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ІНФОРМАЦІЙНУ БЕЗПЕКУ У ВИКЛАДАННІ ІНФОРМАТИКИ	154
Artym ROSTYSLAV, Tetyana SHULHA: ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS AN INFORMATION SECURITY TOOL	155
Polina TARAN, Viktoria SHVED, Nataliia DENISENKO: CAN ARTIFICIAL INTELLIGENCE SURPASS HUMAN INTELLIGENCE: TECHNICAL AND PHILOSOPHICAL PERSPECTIVES?	157
Валерій КОЗЮРА: КЕРУВАННЯ КІБЕРБЕЗПЕКОЮ НА ОСНОВІ МОДЕЛЕЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	158
Богдан КОШТУРА, Марія МЕНДЖУЛ: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	159
Олександр РАДКЕВИЧ: ЦИФРОВА БЕЗПЕКА В ЕЛЕКТРОННИХ СИСТЕМАХ ОЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІВ	160
Veronika KUKSA, Natalia BILOUS: AUTOMATION OF THREAT DETECTION PROCESSES: IMPROVING THE QUALITY	161
Olexandra ZADOROZHNA, Hanna SOROKUN: ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND CYBERSECURITY	162
Maksim BRODYAK, Natalia BILOUS: MODERN TRENDS AND CHALLENGES OF CYBER SECURITY IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATION	163
Антон ЛУЧИЦЬКИЙ, Олена ГУРСЬКА: ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КІБЕРБЕЗПЕКИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	164

MOLNÁR Ferenc
docens, PhD, tanszékvezető-helyettes,
Történelem- és Társadalomtudományi Tanszék,
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
KEREKES Ariána
II. évfolyamos
nemzetközi kapcsolatok, társadalmi kommunikáció
és regionális tanulmányok szakos hallgató,
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

GÖRÖGORSZÁG KIBERBIZTONSÁGA

Kulcsszavak: *Görög Nemzeti Kiberbiztonsági Hatóság, kritikus infrastruktúra, Görögország, kibervédelem, kiberbűnözés.*

A digitalizáció fejlődése és a technológiai újítások gyors üteme mélyrehatóan alakítja át Görögország társadalmi és gazdasági életét, ahogy az ország egyre inkább a digitális infrastruktúrára támaszkodik. Az egyre növekvő internetes kapcsolatok és az IoT-eszközök (Internet of Things) elterjedése elősegítette a technológiai fejlődést, de ugyanakkor egyre nagyobb kiberfenyegetések megjelenéséhez is vezetett. Az adatok biztonságának fenntartása, a kritikus infrastruktúrák védelme és a kibertámadásokkal szembeni ellenállóképesség kialakítása létfontosságúak lettek a modern Görögország számára.

Ebben a kontextusban Görögország kiberbiztonsági helyzete és törekvései középpontba kerültek, különös tekintettel az ország 2020–2025-ös Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégiájára. Ez a stratégia átfogó megközelítést alkalmaz a kibertámadásokkal szembeni védekezésben, amelynek fő céljai közé tartozik a kibertudatosság növelése, a kritikus infrastruktúrák védelmének megerősítése, valamint a nemzetközi együttműködés kiterjesztése.

Kiberfenyegetések és kibervédelem Görögországban

Az elmúlt években Görögország egyre jelentősebb kiberfenyegetésekkel szembesült. Ezek a fenyegetések változatos formákban jelennek meg, beleértve a zsarolóvírusokat, az adatlopásokat és a kritikus infrastruktúrák elleni támadásokat. A zsarolóvírusok (ransomware) különösen nagy aggodalmat keltenek, mivel ezek a támadások képesek megbénítani egész szervezetek működését, különösen a kormányzati és pénzügyi szektorokban. Az ilyen támadások során a támadók titkosítják az áldozat adatbázisait és rendszereit, és váltságdíjat követelnek a visszaállításukért.

Adatvédelem és Személyes Adatok Biztonsága: Az adatok biztonságának fenntartása kiemelt fontosságú Görögország számára, különösen az állami szektorban, amely jelentős mennyiségű személyes adatot kezel. A görög kormány törekvései közé tartozik a GDPR (General Data Protection Regulation) irányelveinek teljes körű betartása, hogy megvédje a lakosság adatait és biztosítsa azok jogszerű felhasználását. Ezt a görög Adatvédelmi Hatóság (Hellenic Data Protection Authority, HDPA) ellenőrzi, amely szorosan figyelemmel kíséri a személyes adatok kezelését és az adatvédelmi incidenseket.

Kritikus Infrastruktúrák Védelme: A görög kritikus infrastruktúrák, beleértve az energia, közlekedési, egészségügyi és pénzügyi rendszereket, kiemelten fontosak a nemzetbiztonság szempontjából. Az ilyen rendszerek elleni kibertámadások jelentős gazdasági károkat okozhatnak, és komoly társadalmi zavarokhoz vezethetnek. A *Cyber Threats and Critical Infrastructures in Greece* című tanulmány rámutat arra, hogy Görögország energetikai ágazata különösen sebezhető a kiberfenyegetésekkel szemben. Az ország energiahálózatai és olajvezeték-rendszerei például számos digitális rendszert használnak, amelyek célpontjai lehetnek kiberbűnözőknek vagy államilag támogatott támadóknak [3].

A Görög Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégia (2020–2025)

A görög kormány a Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégiájával jelentős előrelépést tett a kibervédelmi intézkedések terén. Az ország felismerte, hogy az egyre növekvő digitális kapcsolódás mellett elengedhetetlen egy átfogó stratégia kidolgozása a fenyegetések kezelésére. A stratégia kulcsfontosságú elemei a következők:

– a kiberbiztonsági tudatosság növelése: A görög lakosság és vállalatok körében fontos a kiberbiztonsági tudatosság növelése. A kormány célja, hogy széles körű tájékoztató kampányokkal és képzési programokkal segítse a lakosság és a kis- és középvállalkozások kiberbiztonsági felkészültségét. Az oktatási programok célja, hogy a lakosság jobban megértse a fenyegetéseket, és képes legyen megvédeni személyes adatait.

– az állami és magánszektor együttműködése: A kormány felismerte, hogy a kibertámadások elleni védekezés nem valósítható meg a magánszektor bevonása nélkül. A stratégia egyik központi eleme az állami és magánszféra közötti együttműködés javítása, különösen a kritikus infrastruktúrákat működtető vállalatokkal. Ez magában foglalja az információmegosztást, a kiberincidensek gyors bejelentését és a közös védekezési intézkedések kialakítását.

– a kiberbiztonsági kutatások és technológiai fejlesztések támogatása: Görögország a nemzetközi trendekkel összhangban kiemelt figyelmet fordít a kiberbiztonsági kutatások és innovációk támogatására. A kormány célja, hogy ösztönözze az új technológiák fejlesztését és alkalmazását, amelyek segítségével az ország hatékonyabban tud reagálni a kibertámadásokra. Ezenkívül szoros együttműködésre törekszik az EU-val és más nemzetközi szervezetekkel a legújabb kiberbiztonsági fejlesztések terén [2].

Görögország és az Európai Unió kiberbiztonsági együttműködése

Görögország aktívan részt vesz az Európai Unió kiberbiztonsági kezdeményezéseiben, különösen a NIS2 irányelv (Network and Information Systems Directive) végrehajtásában. Az EU ezen irányelve előírja a tagállamok számára, hogy fokozzák kritikus infrastruktúráik védelmét, és biztosítsák, hogy a digitális szolgáltatások megfelelően védve legyenek a kibertámadásokkal szemben. A NIS2 irányelv célja, hogy javítsa a tagállamok közötti információcserét, erősítse a nemzeti kiberbiztonsági hatóságok közötti együttműködést, és harmonizálja a különböző ágazatok kiberbiztonsági előírásait.

Az EU-n belüli szorosabb együttműködés lehetővé teszi Görögország számára, hogy hozzáférjen a legjobb gyakorlatokhoz és technológiákhoz, amelyek elősegítik az ország védelmi képességeinek javítását. Emellett Görögország szorosan együttműködik más nemzetközi szervezetekkel, például a NATO-val is, amelynek kiberbiztonsági központjai hozzájárulnak a tagállamok kibervédelmi képességeinek erősítéséhez [6].

Oktatás és kibertudatosság

Az oktatás és a kiberbiztonsági tudatosság kulcsfontosságú szerepet játszanak Görögország kiberbiztonsági stratégiájában. Az ország felismerte, hogy a megfelelően képzett kiberbiztonsági szakemberek hiánya komoly kockázatot jelent a védekezési képességekre nézve. Ennek érdekében a kormány több kezdeményezést is indított az oktatási intézményekkel és egyetemekkel együttműködve.

A görög felsőoktatási intézmények egyre több kiberbiztonsági képzést kínálnak, amelyek célja a fiatal szakemberek felkészítése a digitális fenyegetésekkel szembeni védekezésre. Ezek a képzések kiterjednek a technológiai ismeretekre, az etikus hackelésre és az adatvédelemre is. Ezen túlmenően a kormány különböző szintű vállalkozások számára kínál képzési programokat, amelyek célja a kibertudatosság növelése [1].

Kihívások és jövőbeli kilátások

Bár Görögország jelentős előrelépéseket tett a kiberbiztonsági stratégiák megvalósításában, számos kihívással kell szembenéznie a jövőben. Az egyik legnagyobb kihívás a kiberbiztonsági szakemberek hiánya, amely korlátozza az ország védekezési képességeit. Ezenkívül a technológia rohamos fejlődése folyamatosan új fenyegetéseket hoz létre, amelyekkel az ország kiberbiztonsági rendszereinek folyamatosan lépést kell tartaniuk.

A jövőben Görögország célja, hogy tovább erősítse kiberbiztonsági rezilienciáját, támogassa a technológiai innovációkat, és fokozza nemzetközi együttműködését a digitális korszak új kihívásaival szemben. Az ország ezen törekvései különösen fontosak egy olyan világban, ahol a geopolitikai konfliktusok és a kibertérben folytatott államilag támogatott támadások egyre növekvő fenyegetést jelentenek. Az ilyen típusú kibertámadások, mint például a kiberkémkedés vagy kiberhadviselés,

egyre kifinomultabbak, és közvetlen veszélyt jelentenek nemcsak a kritikus infrastruktúrákra, hanem az ország politikai és gazdasági stabilitására is [4].

Kiberhadviselés és kiberkémkedés: új frontok a biztonságban

Az elmúlt években Görögország is tapasztalt kibertámadásokat, amelyek gyaníthatóan államilag támogatott aktoroktól származtak, és amelyeket geopolitikai célok motiváltak. Az ilyen típusú támadások célja általában érzékeny információk megszerzése, a politikai rendszerek destabilizálása, vagy a gazdasági előnyök megszerzése. A kiberhadviselés és kiberkémkedés jelentős kihívásokat jelent a görög biztonsági szervek számára, mivel az ilyen támadások felderítése és megelőzése rendkívül nehéz feladat. Ezek a támadások gyakran rejtett módszereket alkalmaznak, amelyek lehetővé teszik, hogy hosszú ideig észrevétlenek maradjanak, miközben komoly károkat okozhatnak [5].

Kiberreziliencia és technológiai szuverenitás

Ahhoz, hogy Görögország sikeresen szembeszállhasson a kiberfenyegetésekkel, kulcsfontosságú a kiberreziliencia folyamatos fejlesztése. Ez azt jelenti, hogy az ország képes legyen ellenállni a kibertámadásoknak, gyorsan helyreállni belőlük, és folyamatosan fejleszteni a védekező képességeit. Az egyik fontos terület a technológiai szuverenitás, vagyis az ország képessége arra, hogy független legyen a külső technológiai szolgáltatóktól, és saját fejlesztéseket, kutatásokat támogasson a kiberbiztonság területén. Görögország a helyi technológiai startupokat és kutatási központokat kívánja ösztönözni, hogy új és innovatív megoldásokat hozzanak létre a kiberfenyegetésekkel szembeni védekezés érdekében. Az EU támogatása és forrásai is fontos szerepet játszanak ebben a törekvésben, hiszen az uniós alapok és projektek lehetővé teszik a legmodernebb technológiák elérését és alkalmazását [6].

Jövőbeni prioritások: digitális átalakulás és adatbiztonság

A digitális átalakulás továbbra is kulcsfontosságú prioritás Görögország számára, mivel az ország célja, hogy egyre inkább integrálja a digitális megoldásokat a közigazgatásban, az egészségügyben, az oktatásban és más ágazatokban. Az adatbiztonság központi kérdéssé válik ebben a folyamatban, különösen a személyes adatok védelme érdekében. Az állami és magánszektornak egyaránt biztosítani kell, hogy az adatkezelés megfeleljen a legszigorúbb adatvédelmi előírásoknak, beleértve a GDPR irányelveit is. Az olyan incidensek, mint a személyes adatok kiszivárgása vagy azok illegális felhasználása, súlyos következményekkel járhatnak a lakosság bizalmára nézve, és alááshatják az állami intézmények hitelességét [3].

Kiberbiztonság a közösségi szolgáltatásokban és a kritikus infrastruktúrákban

Az olyan ágazatok, mint az egészségügy, az energiaellátás és a közlekedés, különösen ki vannak téve a kiberfenyegetéseknek, mivel ezek az infrastruktúrák létfontosságúak az ország működése szempontjából. A görög kormány további lépéseket tervez a kritikus infrastruktúrák védelmének megerősítésére, beleértve a hálózati biztonsági előírások szigorítását és az esetleges kiberincidensek kezelésére szolgáló protokollok fejlesztését. Emellett fontos szerepet kapnak a különböző CSIRT-ek (Computer Security Incident Response Team), amelyek gyors reagálást biztosítanak a kiberincidensek esetén, és központi szerepet játszanak a károk minimalizálásában [4].

Nemzetközi együttműködés és a NATO szerepe

Görögország szoros együttműködést folytat nemcsak az Európai Unióval, hanem a NATO-val is a kiberbiztonsági kérdések terén. A NATO kiberbiztonsági központjai és kezdeményezései lehetőséget biztosítanak a tagállamok számára, hogy megosszák egymással tapasztalataikat és legjobb gyakorlatukat. Ez különösen fontos egy olyan dinamikus változó területen, mint a kiberbiztonság, ahol a fenyegetések folyamatosan fejlődnek, és ahol a nemzetközi együttműködés lehet az egyik leghatékonyabb eszköz a védekezésben [6].

Összegzés

Görögország kiberbiztonsági stratégiája és törekvései folyamatos fejlődésen mennek keresztül, és az ország elkötelezett amellett, hogy lépést tartson a digitális korszak új kihívásaival. A nemzeti kiberbiztonsági stratégia, a technológiai fejlesztések támogatása, a kiberreziliencia növelése, valamint az állami és magánszektor közötti együttműködés mind olyan tényezők, amelyek kulcsfontosságúak lesznek az ország jövőbeni sikerességében a kibertérben. Az EU-val és a NATO-

val való szoros együttműködés további lehetőségeket nyújt Görögországnak arra, hogy felkészülten álljon a kiberhadviselés, kiberkémkedés és egyéb fenyegetések elé. Az ország célja, hogy a jövőben is megőrizze biztonságát és stabilitását, miközben folytatja a digitális átalakulását a globális technológiai térben.

Felhasznált források:

1. Christou, George. Cybersecurity in the European Union and Beyond.
Megjelenés éve: 2018.
Kiadó: Routledge (Letöltés ideje: 2024.10.24.)
2. <https://www.enisa.europa.eu/publications> (Letöltés ideje: 2024.10.24.)
3. <https://www.dpa.gr/> (Letöltés ideje: 2024.10.24.)
4. <https://nsa.gov.gr/> (Letöltés ideje: 2024.10.24.)
5. <https://ccdcoe.org/> (Letöltés ideje: 2024.10.24.)
6. https://ec.europa.eu/digital-strategy/our-policies/cybersecurity_en (Letöltés ideje: 2024.10.24.)

УДК 659.2.012.8:004.056(063)

К 38

Кібербезпека в транскордонному співробітництві. Наукове видання (Збірник тез доповідей) Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II / Редактори: Степан Черничко, Маріанна Марусинець, Єлизавета Молнар Д, Ганна Мелеганич та Оксана Мулеса. Берегове: ЗУІ ім. Ференца Ракоці II, 2024. – 166 с. (українською, англійською та угорською мовами)

ISBN 978-617-8143-27-5 (м'яка обкладинка)

ISBN 978-617-8143-28-2 (PDF)

Збірник містить тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Кібербезпека в транскордонному співробітництві», яка відбулася 15–16 жовтня 2024 року в місті Берегове. Матеріали конференції охоплюють широке коло питань, пов'язаних із забезпеченням кібербезпеки в умовах посиленої глобальної взаємодії. Зокрема, тези доповідей конференції досліджують сучасні кіберзагрози, інтеграцію штучного інтелекту в системи безпеки, трансформації методів кіберзахисту та обмін закордонним досвідом. Учасниками конференції були обговорені підходи до вирішення актуальних питань інформаційної безпеки на міжнародному рівні та надання практичних знань студентам, фахівцям і дослідникам. Організатори конференції: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II та Ужгородський національний університет. Співорганізатори: Національний авіаційний університет, ІТ Степ Університет, Пряшівський університет у Пряшеві та Північний університетський центр у Бая-Маре Технічного університету Клуж-Напока.

Наукове видання

КІБЕРБЕЗПЕКА В ТРАНСКОРДОННОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ

Міжнародна науково-практична конференція
Берегове, 15–16 жовтня 2024 року

Збірник тез доповідей

2024 р.

*Рекомендовано до видання у друкованій та електронній формі (PDF)
рішенням Вченої ради Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II
(протокол №10 від «21» листопада 2024 року)*

Підготовлено до видання кафедрами історії та суспільних дисциплін, обліку і аудиту, математики та інформатики Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II і кафедрами програмного забезпечення систем, міжнародних студій та суспільних комунікацій Ужгородського національного університету спільно з Видавничим відділом ЗУІ ім. Ф. Ракоці II

За редакцією:

*Степан Черничко, Маріанна Марусинець, Єлизавета Молнар Д,
Ганна Мелеганіч та Оксана Мулеса*

Технічне редагування: *Адам Доровці, Олександр Добош та Ігор Лях*

Коректура: *авторська*

Дизайн обкладинки: *Вів'єн Товт*

УДК: *Бібліотека ім. Опаціої Черє Яноша при ЗУІ ім. Ф.Ракоці II*

Відповідальний за випуск:

Олександр Добош (начальник Видавничого відділу ЗУІ ім. Ф.Ракоці II)

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій покладається на авторів тез доповідей.
Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакторів.

Публікації науково-педагогічних працівників і студентів Ужгородського національного університету виконано в рамках держбюджетної теми ДБ-921М «Захист інформаційної безпеки при управлінні проєктами міжнародного співробітництва на засадах гарантування національної безпеки України» за підтримки Міністерства освіти і науки України.

Проведення конференції та друк видання здійснено за підтримки уряду Угорщини.

Видавництво: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II (адреса: пл. Кошута 6, м. Берегове, 90202. Електронна пошта: foiskola@kmf.uz.ua; kiado@kmf.uz.ua) *Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК 7637 від 19 липня 2022 року*

Друк: ТОВ «РІК-У» (адреса: вул. Карпатської України 36, м. Ужгород, 88006. Електронна пошта: print@rik.com.ua) *Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК 5040 від 21 січня 2016 року*

Шрифт «Times New Roman».

Папір офсетний, щільністю 80 г/м². Друк цифровий. Ум. друк. арк. 13,49.

Формат 70x100/16.

